

1. Podstawy pedagogiki przedszkolnej

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Podstawy pedagogiki przedszkolnej	
Kierunek			Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna – studia jednolite magisterskie	
Rodzaj przedmiotu lub modułu			B. Moduł kształcenia nauczycielskiego – przedmioty	
Profil kształcenia (studiów)		praktyczny		
Semestr		2		
Osoba koordynująca przedmiot		Prof. dr hab. Maria Burtowy		
Osoby prowadzące zajęcia		Prof. dr hab. Maria Burtowy, 60 godz. wykładu, studia stacjonarne i niestacjonarne. Mgr Małgorzata Swędowska 300 godz. ćwiczeń; 120 godz. ćwiczeń – studia stacjonarne; 180 godz. ćwiczeń – studia niestacjonarne.		
Język prowadzenia zajęć		Język polski		
Wymiar godzinowy zajęć i pracy studenta				
			Stacjonarne	Niestacjonarne
1. Wykłady (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)			30	30
2. Inne formy (wspólny udział nauczycieli akademickich i studentów)			60	60
Razem 1+2			90	90
3. Praktyki (realizowane samodzielnie przez studentów)			—	—
4. Praca własna studenta (w tym prace domowe i projektowe, przygotowanie się do zaliczenia/egzaminu)			85	85
Razem 3+4			85	85
SUMA 1+2+3+4			175	175
Łącznie punktów ECTS wg planu studiów			7	7
Wymagania wstępne i dodatkowe				
Zaliczony przedmiot: Podstawy pedagogiki: Wiedza o świecie				
Opis efektów uczenia się dla przedmiotu				
	OPIS PRZEDMIOTOWEGO EFEKTU UCZENIA SIĘ			SYMBOL EKK (odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się)
	ma wiedzę:			
1.	zna w pogłębionym stopniu, zaczerpnięte z dorobku pedagogiki przedszkolnej i psychologii, teorie, zasady, metody i narzędzia mające praktyczne zastosowanie lub znaczenie w edukacji, socjalizacji i wychowaniu			PED.JM_W01
2.	ma wiedzę dotyczącą klasycznych i współczesnych teorii rozwoju człowieka, wychowania, uczenia się i nauczania (kształcenia) oraz ich wartości aplikacyjnych; potrafi je krytycznie oceniać i twórczo z nich korzystać			PED.JM_W06
3.	posiada wiedzę w zakresie współczesnych badań nad dzieciństwem (Childhood Studies) eksplorujących w sposób interdyscyplinarny zagadnienie dobrostanu dziecka			PED.JM_W07
4.	posiada wiedzę w zakresie zróżnicowanych możliwości dzieci/uczniów w okresie przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym, wynikających z opóźnień, zaburzeń lub przyspieszenia rozwoju i			PED.JM_W11

	dostosowywania do nich zadań rozwojowych i edukacyjnych	
5.	ma wiedzę dotyczącą metodyki wykonywania zadań - norm, procedur i dobrych praktyk stosowanych w wychowaniu przedszkolnym i edukacji wczesnoszkolnej	PED.JM_W15
6.	ma wiedzę dotyczącą głównych środowisk wychowawczych, ich specyfiki i procesów w nich zachodzących	PED.JM_W20
	ma następujące umiejętności:	
1.	formuluje i rozwiązuje złożone i nietypowe problemy edukacyjne i wychowawcze dzięki właściwemu doborowi, opracowaniu i wykorzystaniu materiałów źródłowych i informacyjnych oraz metod i narzędzi (pedagogiki, psychologii), a także wykonuje zadania właściwe dla działalności zawodowej w zakresie pedagogiki przedszkolnej i wczesnoszkolnej	PED.JM_U01
2.	komunikuje się i potrafi prowadzić debatę na tematy zawodowe z zakresu edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej z nauczycielami, pedagogami, psychologami i innymi specjalistami zajmującymi się edukacją i wychowaniem	PED.JM_U03
3.	dokonyuje obserwacji sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, analizuje je, wykorzystując wiedzę pedagogiczno-psychologiczną i aksjologiczną oraz proponuje rozwiązania problemów	PED.JM_U06
4.	projektuje i prowadzi badania pedagogiczne oraz posiada umiejętności w zakresie: rozpoznawania potrzeb, możliwości, uzdolnień każdego dziecka/ucznia, a także planowania, realizacji i oceny spersonalizowanych programów kształcenia i wychowania	PED.JM_U07
5.	wykorzystuje w codziennej praktyce edukacyjnej różnorodne sposoby organizowania środowiska nauczania-uczenia się, uwzględniając specyficzne potrzeby i możliwości grupy, jak i poszczególnych dzieci/uczniów	PED.JM_U08
6.	skutecznie wykorzystuje w pracy z dzieckiem/ucznem informacje uzyskane na jego temat od specjalistów (psychologa, logopedy, pedagoga, lekarza) i rodziców	PED.JM_U18
	posiada następujące kompetencje społeczne i interpersonalne:	
1.	ma świadomość wagi odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym dbałości o dorobek, tradycje zawodu i wypełnianie zobowiązań społecznych nauczyciela edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej oraz świadomość znaczenia inicjowania i współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego i w interesie publicznym	PED.JM_K02
2.	jest świadomy swojej roli w formowaniu zachowań i postaw dzieci/uczniów, w tym wobec kultury i sztuki	PED.JM_K04
Cele kształcenia		
Kształcenie studentów w zakresie zasad, metod i terminologii pedagogiki przedszkolnej. Kształcenie świadomości wagi odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym dbałości o dorobek, tradycje zawodu i wypełnianie zobowiązań społecznych nauczyciela edukacji przedszkolnej.		
Treści kształcenia		
Wykłady:		
<ul style="list-style-type: none"> • Terminologia używana w pedagogice, w pedagogice przedszkolnej, jej źródła oraz zastosowania w obrębie dyscyplin pokrewnych. • Miejsce pedagogiki, w tym pedagogiki przedszkolnej w systemie nauk oraz jej przedmiotowe i metodologiczne powiązania z innymi dyscyplinami nauki. • Wychowanie i kształcenie (ze szczególnym uwzględnieniem fazy wczesnego, średniego i późnego dzieciństwa) - perspektywa interdyscyplinarna: psychologiczna, pedagogiczna, aksjologiczna, socjologiczna. • Koncepcje dziecka i dzieciństwa (ChildhoodStudies). Dobrostan dziecka. • Wykorzystywanie wiedzy teoretycznej z zakresu pedagogiki przedszkolnej (wybrane modele i koncepcje pedagogiczne) oraz powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i interpretowania sytuacji edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych, kulturowych a także motywów i wzorów ludzkiego zachowania. 		

- Sposoby radzenia sobie z problemami wychowawczymi dzieci/uczniów i rozwiązywanie ich we współpracy z rodziną i otoczeniem dziecka/ucznia.
- Sposoby budowania swojego autorytetu w relacjach zawodowych i współpracy z zespołem nauczycieli oraz z innymi podmiotami edukacyjnymi.

Inne formy zajęć – ćwiczenia warsztatowe i projektowe:

Wychowanie przedszkolne we współczesnym systemie oświaty na tle rysu historycznego

1. Rys historyczny wychowania przedszkolnego w Polsce
2. Współczesna koncepcja wychowania przedszkolnego
3. Wychowanie przedszkolne w zreformowanym systemie edukacji narodowej
4. Placówki wychowania przedszkolnego w Polsce

Metodologiczne problemy pedagogiki przedszkolnej

1. Status pedagogiki przedszkolnej
2. Przedmiot pedagogiki przedszkolnej
3. Język (siatka pojęciowa) pedagogiki przedszkolnej
4. Placówki wychowania przedszkolnego w Polsce

Biopsychiczne podstawy wychowania przedszkolnego

1. Granice chronologiczne wieku przedszkolnego
2. Rozwój fizyczny i motoryczny dziecka w wieku przedszkolnym
3. Rozwój psychiczny dziecka w wieku przedszkolnym
4. Procesy poznawcze dzieci w wieku przedszkolnym
5. Rozwój emocjonalno-społeczny dziecka w wieku przedszkolnym
6. Podstawowe formy działalności dziecka w wieku przedszkolnym
7. Niektóre zaburzenia występujące u dzieci w wieku przedszkolnym
8. Stymulowanie rozwoju dzieci w przedszkolu

Działalność pedagogiczna przedszkola

1. Proces wychowania w przedszkolu
2. Cele wychowania przedszkolnego
3. Funkcje i zadania przedszkola
4. Zasady pracy pedagogicznej z dziećmi w wieku przedszkolnym
5. Formy organizacyjne pracy wychowawczej z dziećmi w wieku przedszkolnym
6. Podstawowe metody pracy wychowawczej w przedszkolu
7. Planowanie pracy wychowawczo-dydaktycznej w przedszkolu
8. Dokumentacja przedszkola
9. Integracja elementów procesu edukacji w przedszkolu
10. Nauczyciel wychowania przedszkolnego

Cele i zadania działalności pedagogicznej nauczycieli przedszkola

1. Podstawowe funkcje nauczyciela przedszkola
2. Pedagogiczna postawa nauczyciela przedszkola
3. Przygotowanie nauczyciela przedszkola do pracy z dziećmi
4. Warsztat pracy nauczyciela przedszkola
5. Kształcenie nauczycieli wychowania przedszkolnego
6. Pomoc przedszkolna

Innowacje pedagogiczne w edukacji przedszkolnej

1. Istota innowacji pedagogicznych
2. Uwarunkowania pracy innowacyjnej w przedszkolu
3. Innowacje organizacyjne
4. Innowacje metodyczne
5. Innowacje programowe

Zalecana literatura

Podstawowa:

- Waloszek D., Pedagogika przedszkolna, Wydawnictwo AP w Krakowie, Kraków 2006.
- Klim-Klimaszewska A., Pedagogika przedszkolna, Instytut Wydawniczy ERICA, Warszawa 2011.

- Klim-Klimaszewska A., Witamy w przedszkolu. Wspomaganie procesu adaptacji dziecka do środowiska przedszkolnego, Instytut Wydawniczy ERICA, Warszawa 2009.
- Uszyńska-Jarmoc J., Cichocki A., Edukacja elementarna w teorii i praktyce. Trans Humana, Białystok 2012.

Uzupełniająca:

- Sowińska H., Michalak R., Edukacja elementarna jako strategia zmian rozwojowych dziecka, Wydawnictwo Impuls, Kraków 2004.
- Uszyńska-Jarmoc J., Dudel B., Głowska-Sołdatow M. (red.), Rozwijanie kompetencji kluczowych uczniów w procesie edukacji wczesnoszkolnej, Wyd. Impuls, Kraków 2013.

Metody i formy prowadzenia zajęć	Tak (X) / nie
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	
Wykład informacyjny	
Dyskusja	X
Praca z tekstem	X
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	X
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Metoda ćwiczeniowa	X
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Prezentacja multimedialna	X
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	X
Praca w grupach	
Praca indywidualna ze studentem (w tym tutoring)	
Hospitacje zajęć realizowanych przez nauczycieli lub innych studentów	
Samodzielne prowadzenie zajęć z dziećmi (uczniami, wychowankami)	
Inne (jakie?) -	
Metody i formy weryfikacji efektów uczenia się	Tak (X) / nie
Egzamin pisemny	X
Egzamin ustny	
Zaliczenie pisemne na zakończenie zajęć	
Zaliczenie ustne na zakończenie zajęć	
Kolokwium pisemne śródsesemtralne	
Kolokwium ustne śródsesemtralne	

Test	X
Projekt	
Esej	X
Raport	
Prezentacja multimedialna	
Udział w debacie	X
Konspekty zajęć	
Inne (jakie?) -	
Uwagi prowadzącego	
Skala ocen i sposób ustalania ocen	
Skala ocen: niedostateczny (2) dostateczny (3) dostateczny plus (3,5) dobry (4) dobry plus (4,5) bardzo dobry (5)	Ocena ustalana jest na podstawie następującej skali: Poniżej 55.00 % - ocena 2 55.00 % i więcej - ocena 3 60.00 % i więcej - ocena 3,5 70.00 % i więcej - ocena 4 80.00 % i więcej - ocena 4,5 90.00 % i więcej - ocena 5